

Daf 68: THE LAND REGISTRAR

דף ס"ח: הסנטר

In the past, there were very wealthy people who owned entire cities, including houses, public bathhouses, gardens, courtyards and even pigeon coops. Within their city, everything belonged to them and they would rent residential homes to anyone who wanted to live in the city. In another part of the city they would house their slaves, their cattle and their workers.

On this *daf* we learn about a person who sold an entire city to a friend. Here is the text to which they agreed: "Sell me your city". The *Mishnah* stipulates that the following items are included in the sale: Houses, ditches, caves, courtyards, etc. However, **items in the city that are movable**, (such as cattle or slaves that remain in the owner's possession), **are not included**.

In the past, the lords of the town would keep a **slave referred to as the "santar"** (land registrar). The *santar* would know the property boundaries of all the fields in the area and was responsible for remembering the owners of each field, and which fields were rented and to whom. This position was so important that **the city could not run well without the santar**. For that reason, Rabbi Shimon ben Gamliel said that the *santar* was considered an inseparable part of the city and if someone sells a city where there is a *santar*, the sale would include the *santar* as well.

בעבר היו אנשים עשירים מאוד, עד כדי כך שהיו כאלו שבבעלותם הייתה עיר שלמה: בתים, בתי מרחץ, גינות, חצרות ואפילו שוככים של יונים - הכל היה שגור להם. הם היו משכירים בתי מגורים למי שהיה רוצה לגור בעיר, ובחלק מהעיר היו משכנים את העבדים, את הבהמות ואת הפועלים שלהם.

בדף זה לומדים על אדם שמכר לחברו עיר שלמה, וכן הם סיכמו: "מכור לי את העיר שלך". המשנה קובעת אילו פריטים נכללים במכירה: בתים, בורות, מערות, חצרות וכדומה, אבל לא דברים מיטלטלים שיש בעיר, כמו למשל בהמות או עבדים שאותם המוכר משאיר אצלו.

פעם אדוני העיר היה מחזיקים עבד שכונה "סנטר". הוא היה יודע בעל פה את כל תחומי השדות באזור, ועליו גם היה לזכור מי הם הבעלים של כל שדה ואיזה שדה מושכר ולמי. זה חשוב היה תפקידו, עד כדי כך שהעיר לא הייתה יכולה להתנהל היטב ללא הסנטר. לפיכך אמר רבי שמעון בן גמליאל שהסנטר הוא כמו חלק בלתי נפרד מהעיר, ואם מישהו מוכר את העיר ויש לו שם עבד-סנטר, המכירה חלה גם עליו.

Daf 69: RAV YEHUDAH, "THE SHARP ONE"

דף ס"ט: רב יהודה - "שנינא"

Rav Yehudah lived in Babylonia and was a member of the second generation of Babylonian *Amoraim*. He was the student of two of the great Amoraic scholars: Rav and Shmuel.

Rav Yehudah's father, Rav Yechezkel, was a *talmid chacham*, who was also well known for his good deeds. Rav Yechezkel merited to have two sons who were also *talmidei chachamim*: Rami bar Yechezkel and Rav Yehudah bar Yechezkel (who is generally referred to in the *Talmud* as "Rav Yehudah").

Initially, Rav Yehudah learned *Torah* with Rav at the *yeshiva* in Sura. After Rav died, Rav Yehudah spent a short period at the *yeshiva* in the Babylonian city of Hutzal. Afterward, he went to study at Shmuel's *yeshiva* in Nehardea. **Shmuel greatly admired his student Rav Yehudah, and was accustomed to referring to him by the nickname "Shenina" (sharp one), from the terms shanun (witty) and cha'rif (sharp), since Rav Yehudah's mind was the sharpest.**

רב יהודה חי בבבל והוא בן הדור השני של אמוראי, בבל. הוא היה תלמידם של שנים מגדולי האמוראים, רב ושמואל.

אביו, רב יחזקאל, תלמיד חכם היה והוא היה מפורסם גם במעשיו הנאים. רב יחזקאל זכה לשני בנים תלמידי חכמים: רמי בר יחזקאל ורב יהודה בר יחזקאל שבדרך כלל מכונה בתלמוד, "רב יהודה", סתם.

בתחילה למד רב יהודה תורה בישיבת סורא, אצל רב אחר, כשנפטר רב, הוא שהה תקופה קצרה בישיבה שהייתה בעיר הוצל בבבל ואחר כך עבר ללמוד בישיבה של שמואל, בנהרדעא. שמואל הוקיר מאוד את תלמידו רב יהודה, והוא היה רגיל לקרוא לו בכינוי "שנינא" מלשון שנון וחרף, לפי שמוחו היה חריף ביותר.

Daf 70: A DEPOSITORY NOTE

A person who deposits money or an item with someone else can draft a *shtar* (document) with the details of the *pikadon* (deposit) and have it signed by witnesses. In the future, the *shtar* can be used as proof that the deposit had indeed taken place. This document is called a “*Shtar Pikadon*” (depository note).

A custodian can make three possible claims in order to be exempt from liability:

- “No such thing ever happened. You never deposited anything with me”.
- “Correct, you did deposit something with me, but I already returned that item to you”.
- “Indeed, you did deposit something with me, but armed thieves came and forced me into giving the deposited item to them. I was coerced”. Indeed, most types of *shomrim* (guardians), except for the “*shoel*” (borrower), are *patur* (exempt) from repaying the value of an item under their watch if it was taken from them by force.

Against which claims does a *Shtar Pikadon* provide protection?

Regarding the first claim, the *shtar* certainly helps, since it proves there had been a *pikadon*. In relation to the third claim, the *shtar* provides no benefit. As for the second claim, there is a principled debate in the *Talmud* discussing the extent to which possessing a depository note would help.

דף ע"ז: שטר פיקדון

אדם שמפקיד אצל חברו כסף או חפץ, יכול לכתוב שטר עם פרטי ההפקדה ולהחתיים עליו עדים, ובעתיד הוא יוכל להשתמש בו לראיה שאכן ההפקדה התקיימה. השטר הזה נקרא “שטר פיקדון”.

בעת שאדם טוען שהוא הפקיד אצל חברו דבר-מה, יכול הנתבע לטעון שלושה דברים כדי לפטור את עצמו:
 א. לא היו דברים מעולם. אף פעם לא הפקדת אצלי.
 ב. נכון, הפקדת אצלי, אבל כבר החזרתי לך את הפיקדון.
 ג. אכן הפקדת אצלי, אבל באו שודדים עם נשק והכריחו אותי לתת להם את הפיקדון ואני אנוס. אכן רוב השומרים (למעט שואל) פטורים אם אבד מהם הפיקדון באונס.

כנגד איזו טענה יעזור למפקיד “שטר הפיקדון”? על טענה א' ברור שהשטר יעזור, שהרי בשטר כתוב שהיתה הפקדה. על טענה ג' אין כל תועלת בשטר. בקשר לטענה ב' קיים דיון עקרוני בתלמוד עד כמה השטר יכול לעזור.

Daf 71: SALE OF THE FIELDS AND BIRD COOPS

Reuven was the richest person in the village. Over time, his business steadily deteriorated and he needed to obtain a substantial sum of money in order to save his business interests. He decided to sell one of his fields to Meshulam. However, Reuven stipulated to Meshulam that he needed the bird coops in the center of the field and that these were not to be included in the sale. Meshulam agreed to the terms and they concluded the *kinyan* (acquisition) properly, as required by law.

A few days later, Reuven's workers came to remove several birds from the coops. To their surprise, Meshulam told them: “The bird coops do indeed belong to Reuven. However, the field belongs to me and I do not allow anyone to cross through my field. Tell Reuven that if he wants access to the bird coops, I require 100 Shekels for each crossing”. Disturbed after hearing what Meshulam had demanded, Reuven immediately approached the rabbi. But the rabbi calmed Reuven down and said: “Don't worry! In *Masechet Bava Batra*, daf 71, it says that, in a case like this, the previous owner retains the right to walk across the field; it is as if you stipulated this requirement at the time of sale. You can tell Meshulam, in my name, that he must allow you to enter the property without receiving any compensation in return”.

דף ע"א: מכירת השדות והשוככים

כדי להציל את עסקיו ראוּבֵן היה זקוק להשיג כסום כסף גדול, והוא החליט למכור למשולם את אחד השדות ששבבְעָלוֹתוֹ, אבל הוא התנה עם משולם: “את השוככים שבאמצע השדה אני צריך, הם מחוץ למכירה”. משולם הסכים והם עשו קנין כדת וכדין.

אחרי ימים אחדים הגיעו הפועלים של ראוּבֵן להביא יונים מן השוככים, ולהפתעתם אמר להם משולם: “השוככים אומנם של ראוּבֵן, אבל השדה שלי, ובכן, אני לא מרשה לאיש לעבור בשדה שלי. תאמרו לראובן שאם הוא רוצה לעבור לשוככים, הרי שעל כל פעם אני דורש מאה שקלים”. מיד כשראובן שמע את הדברים הוא רץ אל הרב בדאגה, אבל הרב הרגיעו ואמר לו: “אל דאגה - במסכת בבא בתרא, דף ע"א, כתוב שבמקרה כזה נותרה לך זכות מעבר בשדה, וכאילו שהתנית כך בזמן המכירה. אתה יכול להגיד למשולם בשמי שהוא חייב לתת לך לעבור בשדה ללא כל תמורה”.

Daf 72: CONSECRATING AN ANCESTRAL FIELD

Hekdesh is an item or sum of money that has been consecrated to the **Beit HaMikdash**. When the *Beit HaMikdash* stood, a person was able to give a gift directly to the *Beit HaMikdash*. An individual could take money, or an item, or even a field that belonged to him, and say: **“Behold, this is Hekdesh,”** and from that moment the item was the dedicated property of the *Beit HaMikdash* and it was forbidden for anyone to use it.

What did the administrators of the Beit HaMikdash do with the item? If the consecrated item is needed that exact item must be used – e.g., if someone consecrated stones, and there was a need at that time for stones to build a wall for the *Beit HaMikdash*, then those consecrated stones were used. However, if there is no timely need for the specific consecrated item, then the value of that item is assessed, **and whoever wants to redeem it can do so** for that amount of cash. The redemption money becomes sanctified in place of the consecrated item; the formerly consecrated item becomes a non-holy object, acquired by the buyer.

On this *daf* we learn about an object that is not redeemed according to its market value, but instead according to a sum fixed by the *Torah*. This is the case of a person who consecrated an **“ancestral field”** (a field inherited from a person’s ancestors). The *Torah* stipulates that the entire area of a particular field may be redeemed for 50 *shekels* in silver, regardless of whether its market value is higher or lower. (We will learn that the 50-*shekel* sum only refers to fields redeemed immediately after the *Yovel*, Jubilee year. However, if there only are a few years until the *Yovel*, the field may be redeemed at a lower price.)

דף ע"ב: מקדיש שדה אַחוּזָה

הַקִּדְּשׁ זֶה חֲפֵץ אוֹ כֶּסֶף שֶׁהוּקְדַשׁ לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ. בְּעֵת שְׁבִיט הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קָיָם, אָדָם הָיָה יָכוֹל לָתֵת מִתְּנָה לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ - הוּא נִטַּל כֶּסֶף, אוֹ חֲפֵץ, אוֹ אָמַר עַל שְׂדֵה הַשִּׁיבָּה לֵאמֹר: **“הֲרִי זֶה הַקִּדְּשׁ”**, מֵאוֹתוֹ רָגַע הַחֲפֵץ שִׁיבָּה לְהַקְדִּישׁ וְאִסּוּר לְאִישׁ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בוֹ.

וּמָה עָשָׂה הַהַקְדָּשׁ בַּחֲפֵץ? וַיִּכְנֹן, אִם הַהַקְדָּשׁ צָרִיךְ אֶת אוֹתוֹ חֲפֵץ, לְמַשֵּׁל, אִם מִיִּשְׁהוּ הַקְדִּישׁ אָבֵן וַיִּבְדִּיזוּק צָרִיכִים אֲבָנִים לְבָנוֹת אֶת חוֹמַת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ - נוֹטְלִים אֶת הָאָבֵן שֶׁהוּקְדָּשָׁה. אִם הַהַקְדָּשׁ אֵינוֹ זָקוּק לַחֲפֵץ, מַעְרִיכִים כְּמָה הוּא שְׂוֵה וּמִי שָׂרֹזֶצָה, יָכוֹל לְפָדוֹת אֶת הַחֲפֵץ מִהַהַקְדָּשׁ בְּסָכּוּם הַזֶּה. הוּא נוֹתֵן כֶּסֶף, הַכֶּסֶף נִהְיָה קְדוֹשׁ בְּמִקּוֹם הַחֲפֵץ שֶׁנִּהְיָה חוֹלִין, וְהוּא זֹכֶה בַּחֲפֵץ.

בְּדָף זֶה לוֹמְדִים עַל דְּבַר שֶׁלֹּא נִפְדָּה לְפִי הַשְׁוִי שְׁלוֹ בַּשּׂוּק, אֶלָּא לְפִי סָכּוּם קְבוּעַ הַמְּפֹרָשׁ בַּתּוֹרָה. מְדוּבָר בְּאֵדָם שֶׁהַקְדִּישׁ **“שְׂדֵה אַחוּזָה”** - שְׂדֵה שֶׁהוּא יָרֵשׁ מֵאֲבוֹתָיו. הַתּוֹרָה קוֹבְעֵת שֶׁכֵּל שְׁטַח מְסוּיָם בַּשְּׂדֵה פוֹדִים בְּחִמִּישִׁים שְׁקָלֵי כֶּסֶף, בֵּין אִם בְּפוּעַל מַחִיר הַשּׂוּק שְׁלוֹ גְבוּהַ יוֹתֵר אוֹ נִמְוָר יוֹתֵר.

Daf 73: “ONE WHO SELLS A SHIP”

The first *Mishnah* in this *perek* deals with **a person who agreed to sell his ship to another individual**. The *Mishnah* specifies which items are included in the sale. The *Mishnayot* that follow deal with the sale of animals and passenger wagons, and so on, specifying which items are to be included in those sales. The following items are included in the sale of a ship, even if they were not specified in the sales agreement: the ship’s mast, the sails, the anchor, and the oars. However, **large sacks storing merchandise aboard the ship, and belonging to the seller, are not included in the sale, since they are not a part of the ship. Only in a case where it was agreed in advance that the sale of the ship will include all its contents are the sacks to be included.**

“דף ע"ג: המוכר את הספינה

הַמוֹכֵר אֶת הַסְּפִינָה בְּלִי לְפָרֵט מֵה נִכְלַל בַּמְכִירָה, אֵלֶּה הַדְּבָרִים הַכְּלוּלִים בַּמְכִירָה: תּוֹרֵן הַסְּפִינָה, הַמְּפָרָשִׁים, הַעוֹגֵן וְהַמְּשׁוּטִים. אוּלָם אִם לְמוֹכֵר הָיוּ בַּסְּפִינָה שְׂקִים גְּדוּלִים שֶׁמֵּאֲחֻסָּנִים בָּהֶם סְחוּרָה, הֵם אֵינָם כְּלוּלִים בַּמְכִירָה, מִפְּנֵי שֶׁהֵם אֵינָם חֵלֶק מִן הַסְּפִינָה. רַק אִם הֵם סִיכְמוֹ מֵרֵאשׁ שֶׁהַמְכִירָה תַּחּוּל עַל הַסְּפִינָה וְעַל כָּל מֵה שְׁבִתּוּכָה - גַּם הַשְּׂקִים בְּכָלל הַמְכִירָה.

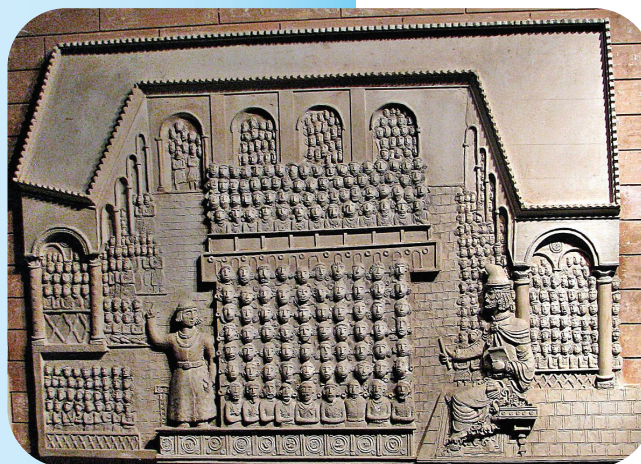

Daf 74: RAV YEHUDAH

דף ע"ד: רב יהודה

After the death of Shmuel, Rav Yehudah's teacher who headed the *yeshivah* in Nehardea, Rav Yehudah moved to Pumbedita and founded a *yeshivah* there. It became one of the central *yeshivot* in Babylonia. **Rav Yehudah, together with several other Amora'im, earned the nickname "Charifei Pumbedita" (the sharp ones of Pumbedita), owing to the sharpness of their minds.** Rav Yehudah merited his greatness in *Torah* learning due, in part, to his diligent study routines. He dedicated a block of time each month to the repetition and review of what he had previously learned.

In Babylonia, shoes were taken off when a fast was ordained to combat a drought. *Chazal* related that in a time of drought it was sufficient for Rav Yehudah to remove one shoe from one of his feet for rain to begin to fall, even before he began to pray. **It is interesting to know that the version of Birkat Kiddush haLevana, (the blessing over the new moon) that we recite today, as well as Birkat ha-Ilanot (blessing recited over budding trees), was recorded in the name of Rav Yehudah.** He was blessed with a long life – he lived to be over 100 years old! In his old age, Rav Yehudah's eyes grew dim and he had difficulty reading. Nevertheless, the *Talmud* teaches that when Rav Yehudah needed to sign a *shtar* (document), he would make the extra effort necessary to read what was written before signing.

אחרי שנפטר שמואל, רבו של רב יהודה, שפיהן בראשות ישיבת נהרדעא, עבר רב יהודה לפומבדיתא והקים בה ישיבה שהפכה לאחת הישיבות המרכזיות בבבל. **רב יהודה ואמוראים נוספים זכו לכינוי "חריפי דפומבדתיא" על שם חריפות שכלם.** רב יהודה זכה לגדולתו בתורה, בין היתר, מפני שקידתו בתורה והקפדתו לחזור שוב ושוב על לימודו. הוא קבע לעצמו בכל חודש לפנות זמן מסוים לחזור ולשנן את לימודו.

חז"ל מעידים שבעת עצירת גשמים די היה בכך שרב יהודה יוריד את נעלו מרגל אחת (הם היו נוהגים לחלוץ נעלים בעת שקבעו תענית על עצירת גשמים) וכבר ירדו גשמים. עוד לפני שהוא התחיל להתפלל ולהתענות - כבר מילאו את מבוקשו. **מענין לדעת שנוסח ברכת קידוש הלבנה שבידינו, כן גם נוסח ברכת האילנות, נמסרו מפיו של רב יהודה.** רב יהודה האריך ימים והוא חי יותר ממאה שנים.

D'VAR TORAH: PARASHAT SHOFTIM

דבר תורה: פרשת שופטים

In our portion, the Torah commands the appointment of judges and law enforcement officers **"in all your gates"**, which literally means at the city gate. This was the central place where the commercial and social life of the state took place. However, we can also infer from the words **"you shall appoint for yourself"** that the Torah hints at the personal world of each individual – to have judges and law enforcement at their own "gates" – meaning, the instruments that serve as openings through which a person hears, sees, speaks, and acts. Even there, in one's individual world, a person is required to **"appoint judges"** who will examine and check that the actions occurring in the private realm are correct and good. From the judges that each person appoints at their gates, it is undoubtedly easier for the work of the judges at the city gates, because the society as a whole will be more righteous and well-regulated.

את השופטים והשוטרים מצוה התורה בפרשתנו לשים **"בכל שעריך"**, ובאופן פשוט הכוונה היא לשער העיר, המקום המרכזי בו התקיימו חיי המסחר והחברה של המדינה. אולם נתן גם לדיק מהמלים **"תתן לך"** שהתורה רומזת גם על העולם האישי של כל אחד ואחד - שיתן לו שופטים ושוטרים **"בשעריך"** - אלו האיברים המשמשים כפתיחים דרכם האדם שומע, רואה, מדבר ופועל. גם שם, בעולמו האישי, נדרש האדם **"לשים שופטים"** שיבחנו ויבדקו שהפעולות שמתרחשות שם נכונות וטובות. ומתוך השופטים שיתן כל אדם בשערו, אין ספק כי עבודתם של השופטים שבשערי העיר כלה תהיה קלה יותר, משום שהחברה בכללה תהיה ישרה ומתקנת יותר.